

SPRAWOZDANIE
z realizacji

Gminnego Programu Wspierania Rodziny
na lata 2018-2020

w 2020 r.

Zadania w obszarze wspierania rodzin ze Świdnicy przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych realizowane były w oparciu o Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2018-2020. Program ustanowiony został uchwałą nr XL/440/18 Rady Miejskiej w Świdnicy z dnia 26 stycznia 2018 r., na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Jego koordynatorem był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Monitorowanie odbywało się poprzez sporządzanie rocznych sprawozdań Prezydenta Miasta Świdnicy, przedkładanych Radzie Miejskiej w Świdnicy.

Na cel główny Programu wyznaczono „budowanie skutecznego systemu wsparcia rodziny w prawidłowym wypełnianiu jej funkcji”. Jego realizacji służyły zadania obejmujące wsparcie rodziny, zapobieganie wykluczeniu społecznemu rodziny i niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży oraz wsparcie działalności podmiotów działających na rzecz rodziny. Adresatami działań były rodziny z dziećmi, mieszkające na terenie Świdnicy, w szczególności wykazujące niskie kompetencje w zakresie wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, rodziny, w których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej, oraz rodziny, w których wychowuje się dziecko z niepełnosprawnością lub ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi.

W Programie założono interdyscyplinarne zaangażowanie różnych instytucji w działania na rzecz świdnickich rodzin, które w ramach własnych kompetencji i umiejętności podejmują działania zwiększające szanse rodziny na zmianę funkcjonowania, podniesienia jej umiejętności w zakresie opieki nad dzieckiem i zapewnienia mu poczucia bezpieczeństwa. Cele szczegółowe ujęte w Programie realizowane były w ramach zadań będących w kompetencjach:

- Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świdnicy, Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
 - Urzędu Miejskiego w Świdnicy, Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świdnicy,
 - Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy, Ośrodka Interwencji Kryzysowej,
- przy współpracy z:
- organizacjami pozarządowymi,
 - placówkami oświatowymi,
 - Komendą Powiatową Policji,
 - Poradnią Leczenia Uzależnienia i Współzależnienia od Alkoholu w Świdnicy,
 - innymi podmiotami, które realizują zadania mieszczące się w zakresie wspierania rodziny.

Informacje zawarte w sprawozdaniu zostały sporządzone w oparciu o wskaźniki realizacji zaplanowanych zadań, służących osiągnięciu celów szczegółowych Programu, na podstawie danych pozyskanych od podmiotów realizujących zadania w poszczególnych obszarach.

Cel szczegółowy 1. Wsparcie rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

1.1. Objęcie rodziny wsparciem asystenta rodziny.

Rodziny, które wychowują małe dzieci i mają problemy w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, wspierane są pracą asystenta rodziny. Asystent rodziny to specjalista, którego zadaniem jest codzienne towarzyszenie rodzinie niepotrafiącej samodzielnie pokonać różnych trudności życiowych. Pracownik socjalny przeprowadzając rodzinny wywiad

środowiskowy i stwierdzając, że w rodzinie występuje problem opiekuńczo-wychowawczy lub uzyskując informację, że w określonej rodzinie taki problem występuje, w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wnioskuje o wsparcie rodziny poprzez przydzielenie asystenta, bez względu na dochód rodziny. Rodzina musi wyrazić zgodę na takie wsparcie i współpracować. Asystent pracuje również z rodziną, w której dzieci zostały zabezpieczone w pieczy zastępczej. Jego praca skupia się wówczas na tym, aby wspomóc rodzinę w stworzeniu przez nią warunków pozwalających na powrót dzieci do domu rodzinnego.

Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” poszerzyła obszar działań asystenta rodziny, poprzez przypisanie mu funkcji koordynatora kompleksowego wsparcia dla kobiet w ciąży i ich rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej, rodzin które oczekują oraz rodzin, w których urodziło się dziecko niepełnosprawne. Praca asystenta rodziny polega wówczas przede wszystkim na udzieleniu informacji o dostępnych formach pomocy, reprezentowaniu kobiety przed instytucjami i urzędami oraz wsparciu w realizacji codziennych obowiązków i przewyciężaniu problemów wychowawczych. W przypadku zaistnienia okoliczności wskazanych w ustawie „Za życiem” należy wystąpić z wnioskiem do Ośrodka. Nie jest stosowana w tym przypadku procedura przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego.

Pracę na rzecz rodzin w 2020 r. realizowało 7 asystentów rodziny (4 w wymiarze całego etatu, 3 w wymiarze ½ etatu) zatrudnionych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej.

Asystenci rodziny wsparciem obejmowali łącznie 94 rodziny, w tym:

- w 2020 r. zlecono współpracę z 24 nowymi rodzinami,
- 50 rodzin do pracy z asystentem rodziny zobowiązał sąd,
- 2 rodziny, z 6 dzieci, objęte były wsparciem asystenta rodziny w ramach ustawy „Za życiem”, z tytułu niepełnosprawności dziecka,
- w rodzinach objętych asystenturą wychowywało się łącznie 179 dzieci,
- w rodzinach objętych asystenturą 47 dzieci przebywało w pieczy zastępczej, w tym:
 - 24 dzieci trafiło do pieczy w 2020 r.,
 - 9 dzieci wróciło do domu rodzinnego,
- na dzień 31 grudnia 2020 r. wsparcia asystenta rodziny wymagało 61 rodzin,
- praca asystenta rodziny z rodzinami odbywała się przez okres:
 - do 1 roku – 27 rodzin,
 - do 2 lat – 19 rodzin,
 - do 3 lat – 17 rodzin,
 - powyżej 3 lat – 31 rodzin, w tym 21 zobowiązanych do pracy z asystentem rodziny przez sąd,
- 33 rodziny zakończyły pracę z asystentem rodziny, w tym:
 - 14 rodzin ze względu na zrealizowanie planu pracy,
 - 4 rodziny ze względu na brak współpracy z asystentem,
 - 9 rodzin ze względu na zmianę miejsca zamieszkania,
 - 3 rodziny ze względu na osiągnięcie pełnoletniości przez dziecko,
 - 2 rodziny wycofały zgodę na współpracę z asystentem,
 - 1 rodzina z uwagi na odbywanie kary pozbawienia wolności przez rodzica,
- średni czas pracy asystenta z rodziną wynosił 34 miesiące,
- odbyło się 48 posiedzeń zespołu ds. okresowej oceny sytuacji rodziny.

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

1.2. Podnoszenie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców.

➤ Mieszkańcom Świdnicy, rodzicom i wychowawcom, zapewniono możliwość uczestniczenia w warsztatach wspierania rodziców i wychowawców „Szkoła dla rodziców i wychowawców”. Uczą one otwartej, konstruktywnej komunikacji w rodzinie i poza nią, relacji

opartych na wzajemnym szacunku i współpracy, służących tworzeniu środowiska najbardziej wspierającego naturalny rozwój dziecka. Ich celem jest pomoc w radzeniu sobie w codziennych kontaktach z dziećmi i młodzieżą, ukierunkowane na przeciwdziałanie zachowaniom problemowym dzieci i młodzieży oraz podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców i nauczycieli. Na 2020 r. zaplanowano realizację warsztatów w 7 grupach, z których zrealizowano 3 edycje, z uwagi na sytuację epidemiczną i wprowadzenie obostrzeń uniemożliwiających prowadzenie warsztatów. Zgodnie ze standardami Szkoły dla Rodziców i Wychowawców Ośrodka Rozwoju Edukacji w Warszawie, spotkania odbywały się w grupach maksymalnie 12-15 osobowych, w formie 10 spotkań, po 4 godz. lekcyjne, łącznie w wymiarze 40 godz. dla każdej z grup. W 2020 r. 34 osoby ukończyły część I warsztatów – Budowanie relacji dorosły-dziecko, w zakresie:

- wyrażania oczekiwań i ograniczeń tak, aby były przez dziecko respektowane,
- rozpoznawania, wyrażania i akceptowania uczuć,
- aktywnego, wspierającego słuchania,
- motywowania dziecka do współdziałania,
- modyfikowania niepożądanych lub nieodpowiednich zachowań dziecka,
- uwalniania dzieci od grania narzuconych ról w domu i szkole,
- wspierania procesu usamodzielniania się dziecka,
- budowania realnego poczucia własnej wartości dziecka,
- konstruktywnego rozwiązywania konfliktów.

Warsztaty prowadzone były przez dwie osoby posiadające certyfikat realizatora programu wydany przez ORE, uprawniający do prowadzenia I, II i III części programu.

➤ Mieszkańcom Świdnicy zaoferowano szkolenie pn. „Zarządzanie budżetem domowym”. Jego celem było zaprezentowanie narzędzi planowania i gospodarowania budżetem domowym oraz metod skutecznego radzenia sobie z wydatkami. Uczestnicy uzyskali informacje, jak pokonać trudności finansowe, wynikające między innymi z zadłużeń. Szkolenie poprowadziła specjalistka edukacji finansowej w zakresie zarządzania wydatkami domowymi. Wzięło w nim udział 6 osób.

Informacja o możliwości udziału w warsztatach i szkoleniu, organizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, przekazywana była podopiecznym przez pracowników socjalnych, asystentów rodziny oraz umieszczona na stronie internetowej Ośrodka.

➤ W ramach pracy na rzecz klientów psycholog Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej udzielił w 2020 r. wsparcia 203 osobom. Z uwagi na sytuację epidemiczną i wprowadzone ograniczenia, w 2020 r. poradnictwo częściowo udzielane było w formie kontaktu telefonicznego. Dało to możliwość korzystania ze wsparcia psychologicznego także osobom w kwarantannie, leczącym się w domu lub odczuwającym stres związany z wychodzeniem na zewnątrz z powodu sytuacji epidemicznej.

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Na zlecenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej prowadzone było poradnictwo rodzinne dla klientów, przede wszystkim dla rodzin uwikłanych w problemy uzależnień i przemocy domowej. Działanie obejmowało wstępną diagnozę sytuacji i potrzeb rodziny, wspieranie w zakresie prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz ukierunkowywanie w dalszej pracy z psychologiem lub/i innym specjalistą. Poradnictwo udzielane było w oparciu o program wspierający rodzinę w jej funkcjonowaniu, opracowany przez terapeutę rodzinnego, we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikami socjalnymi oraz asystentami rodziny. Z uwagi na sytuację epidemiczną i wprowadzone ograniczenia, w 2020 r. poradnictwo częściowo udzielane było w formie kontaktu telefonicznego. Łącznie zrealizowano 476 godzin konsultacji, w których uczestniczyło 430 osób dorosłych i 98 dzieci, w tym udzielono:

- 408 porad osobom dorosłym korzystającym ze wsparcia, poradnictwa lub terapii rodzinnej, w tym 33 osobom niepełnosprawnym,
- 26 porad osobom dorosłym korzystającym z innych oddziaływań terapeutycznych,
- 97 porad dzieciom korzystającym ze wsparcia, poradnictwa lub terapii rodzinnej, w tym 21 dzieciom niepełnosprawnym.

Rodzaj zgłaszanych trudności:

zakres zgłaszanych trudności	liczba osób		
	łącznie	dorośli	dzieci
problemy małżeńskie/par/rodzinne	375	315	60
problemy wychowawcze	203	150	53
współuzależnienie	17	17	0
uzależnienie	12	9	3
przemoc domowa	65	55	10
niepełnosprawność	35	33	2
zaburzenia emocjonalne, psychiczne, w zakresie zachowania, odżywiania i inne	221	180	41
bezrobocie	27	27	0
inne działania, w tym konsultacje z pracownikami socjalnymi na rzecz pracy z rodziną	35	28	7

źródło: Prywatna Praktyka Psychoterapii Renata Halejcio

Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych w Świdnicy w ramach działań wspierających rodziny we wzmacnianiu ich funkcji opiekuńczych i wychowawczych zrealizował:

- warsztaty „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców” – 8 uczestników, 5 spotkań,
- zajęcia grupowe edukacyjno-wspierające dla rodziców dzieci z Zespołem Aspergera – 10 uczestników, 8 spotkań,
- spotkania „Trudności emocjonalne i w zachowaniu, Zespół Aspergera, zaburzenia depresyjne i lękowe” – 7 uczestników, 15 spotkań,
- „Spotkania z Rodziną” w ramach terapii pedagogicznej – 6 uczestników, 28 spotkań,
- indywidualne porady i konsultacje – 87 porad.

Prowadzono również działania podnoszące kompetencje opiekuńczo-wychowawcze z wykorzystaniem technologii informatyczno-komunikacyjnej:

- Dlaczego warto czytać bajki,
- Bajka bawi, uczy, leczy,
- Jak spędzać czas z dzieckiem w dobie koronawirusa,
- Dziwne zawody, cz. I i II,
- Planuję ścieżkę edukacyjno-zawodową,
- Stawianie i wyznaczanie celów,
- Jak radzić sobie ze stresem,
- Jak rozwijać kreatywność,
- Wartości a wybór zawodu,
- Korzystna autoprezentacja,
- Trening uważności mindfulness,
- Planszówki,
- Uczeń głuchy i słabosłyszący w systemie oświaty,
- Narkotyki – ryzykowna decyzja,
- Rozwijanie zainteresowań u dzieci,
- Wpływ mediów na dzieci.

źródło: Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych

Przedszkola i szkoły podstawowe w ramach działalności programowej:

■ realizowały pedagogizację rodziców, poprzez spotkania grupowe, ulotki i gazetki informacyjne, artykuły:

- program Moje dziecko idzie do szkoły,
- warsztaty Jak wspierać rozwój dziecka,
- Jak rozmawiać ze swoim dzieckiem,
- Poradnik kwarantannowicza, w tym radzenie sobie ze złością i trudnymi emocjami,
- Jak postępować, gdy dzieci spotykają się z treściami szkodliwymi, niebezpiecznymi w sieci,
- Cyfrowy dekalog,
- Określanie granic, konsekwencje,
- Radzenie sobie w sytuacjach trudnych,
- Emocje,
- Czujność rodzicielska,
- Dlaczego warto pozwolić dzieciom być samodzielnym,
- O sztuce towarzyszenia dziecku,
- Słowa ranią, czyli jak unikać krzyku, kpin i obrażania dziecka,
- Bezpieczne dziecko jest świadome zagrożeń i potrafi na nie reagować,

■ umożliwiały konsultacje indywidualne z psychologiem, pedagogiem, wychowawcami klas, rozmowy mediacyjne,

■ realizowały pedagogizację rodziców na zebraniach oraz w ramach obchodów uroczystości międzynarodowych świąt, w trakcie których eksponowane są treści związane z prawami dziecka, w kontakcie osobistym i online,

■ diagnozowały sytuację opiekuńczo-wychowawczą środowiska rodzinnego podopiecznych z uwzględnieniem wielu perspektyw (wychowawcy, rodziców, dziecka) oraz systematycznie monitorowały zadeklarowane i podjęte przez rodziców działania.

źródło: przedszkola miejskie i niepubliczne, miejskie szkoły podstawowe

1.3. Tworzenie grup wsparcia, grup samopomocowych dla rodzin przeżywających problemy opiekuńczo-wychowawcze.

Na zlecenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej prowadzone były grupy wsparcia, o charakterze otwartym, po wcześniejszej konsultacji z terapeutą:

➤ dla osób, które doświadczyły lub doświadczenia jakiegokolwiek rodzaju przemocy w rodzinie (psychicznej, fizycznej, seksualnej, ekonomicznej)

Celem spotkań było podniesienie poczucia wartości uczestników i poznanie własnych granic fizycznych i psychicznych. Uczestnicy uczyli się m.in. jak rozpoznać zagrożenie i sposoby ich unikania w kontaktach z agresorem oraz komunikacji bez przemocy i technik samoobrony. Spotkania prowadziło 2 terapeutów. W 2020 r. odbyło się 11 dwugodzinnych spotkań, w których uczestniczyło do 3 osób.

➤ dla osób z zaburzeniami psychicznymi, cierpiących na depresję, zaburzenia psychiczne lub inne dolegliwości emocjonalne utrudniające funkcjonowanie w życiu społecznym lub osobistym oraz dla ich rodzin i bliskich

Celem prowadzenia grupy było wzmocnienie emocjonalne uczestników, nauka radzenia sobie w życiu z chorobą i jej kryzysami. W 2020 r. odbyło się 27 spotkań po 2 godz., w których uczestniczyło do 5 osób. Z uwagi na sytuację epidemiczną i wprowadzone obostrzenia, dodatkowo w miejsce planowanych 19 spotkań grupy, realizowano dwugodzinne konsultacje indywidualne lub telefoniczne, w celu zapewnienia ciągłości procesu terapeutycznego, z których każdorazowo korzystało do 3 osób.

Spotkania grupowe odbywały się z zachowaniem obowiązujących standardów bezpieczeństwa. Na terenie Ośrodka klienci zasłaniaли usta i nos maseczką lub w inny sposób oraz zapewniono środki do dezynfekcji.

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

W celu wspierania rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy prowadziło grupę wsparcia i samopomocową – 13 uczestników.

źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

1.4. Tworzenie rodzin wspierających.

Rodziny wspierające stanowią instrument mający na celu wsparcie rodziców biologicznych przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Pomoc może dotyczyć np. organizowania czasu wolnego dzieciom, wypracowania nawyku wspólnego spędzania czasu przez członków rodziny, pomocy w nauce, wskazówek dotyczących wychowania dzieci, nauki gotowania, sprzątanania, utrzymania higieny osobistej, racjonalnego prowadzenia budżetu domowego. W ramach działania promującego tę formę wsparcia, w 2020 r. na stronie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej opublikowano informację o poszukiwaniu kandydatów do pełnienia funkcji rodziny wspierającej dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Nie wpłynął żaden wniosek i zadanie nie było realizowane w Gminie Miasto Świdnica.

1.5. Organizowanie miejsc opieki i wychowania dla dzieci i młodzieży.

Na zlecenie Gminy Miasta Świdnicy zadanie pn. „Prowadzenie placówek wsparcia dziennego z programem socjoterapeutycznym dla dzieci i młodzieży”, z przeznaczeniem dla 150 dzieci i młodzieży, realizowały 3 organizacje pozarządowe, w ramach placówek:

- Caritas Diecezji Świdnickiej – Placówka Wsparcia Dziennego, dla 30 uczestników,
- Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci Chorych „Serce” – Europejskie Centrum Przyjaźni Dziecięcej-Placówka Wsparcia Dziennego, dla 60 uczestników,
- Fundacja Pomocy Biednym Dzieciom „Ut Unum Sint” – Placówka Wsparcia Dziennego Świetlica Profilaktyczno-Wychowawcza „Oratorium”, dla 60 uczestników.

Cel szczegółowy 2.

Zapobieganie wykluczeniu społecznemu rodzin.

2.1. Bieżąca analiza sytuacji rodzin pozostających w rozeznaniu MOPS.

Pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na bieżąco prowadzą rozeznanie sytuacji rodzin – podopiecznych Ośrodka:

- w zakresie sytuacji zdrowotnej dzieci obejmowali monitorowaniem 117 rodzin, w których wychowywało się łącznie 258 dzieci, w następujących formach:
 - utrzymanie stałego kontaktu z rodzicami, najbliższą rodziną,
 - wgląd do książeczki zdrowia lub innej dokumentacji medycznej dotyczącej leczenia dziecka, np. wypis ze szpitala,
 - nawiązanie kontaktu z przychodnią, szpitalem, pielęgniarką, położną, lekarzem pediatrą,
 - współpraca z psychologiem, terapeutą,
 - kontakt z asystentem rodziny, kuratorem,

- kontakt ze żłobkiem, przedszkolem, szkołą, placówką opiekuńczo-wychowawczą,
- motywowanie do leczenia, uzyskania orzeczenia o niepełnosprawności, monitorowanie terminów wizyt u lekarza POZ i specjalistów,
- monitoring w środowisku domowym, w celu oceny, czy dziecko ma zapewnioną odpowiednią żywność w związku z zaleconą dietą, leki w przypadku choroby, środki czystości i do pielęgnacji, bieliznę i odzież oraz oględziny dziecka pod kątem stanu higieny, zranień, siniaków, otarć, ogólnego stanu zdrowia,
- poradnictwo socjalne,
 - obejmowali opieką:
- 342 rodziny uwikłane w problemy uzależnień, z czego w 131 zdiagnozowano chorobę alkoholową,
- 99 rodzin z dziećmi ze środowisk zagrożonych uzależnieniami, objętych monitorowaniem i motywowanych do podjęcia terapii przez rodziców,
- 216 rodzin uwikłanych w problem przemocy,
- 94 rodziny z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, wymagającymi wsparcia asystenta rodziny,
- 2 kobiety w ciąży powikłanej, pozostające w rozeznaniu Ośrodka,
- 176 rodzin niepełnych,
- 267 rodzin z zadłużeniem czynszowym,
- 671 rodzin (291 dzieci w tych rodzinach) korzystających z żywności w ramach Banku Żywności,
- 108 rodzin (103 dzieci w tych rodzinach) skierowanych do udzielenia pomocy rzeczowej,
- 17 rodzin (45 osób w tych rodzinach) korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, których przyczyną przyznania była przemoc w rodzinie,
 - 99 rodzin (130 osób w tych rodzinach) korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, których przyczyną przyznania był alkoholizm lub narkomania,
- obejmowali opieką 357 rodzin z dziećmi do ukończenia 17 roku życia.

Szczególnym nadzorem obejmowane są rodziny z dziećmi wskazane, jako zagrożone przemocą oraz demoralizacją nieletnich. Środowiska te pracownicy socjalni w asyście funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji monitorują dodatkowo w ramach popołudniowych wizyt patronażowych, realizowanych w godzinach od 15.30 do 17.00, od poniedziałku do czwartku. W 2020 r. wizyty patronażowe realizowane były w okresie od 7 stycznia do 13 marca:

- zrealizowano 58,5 godz. wizyt patronażowych,
- patronażem popołudniowym objętych było 27 środowisk, w których przebywało 52 dzieci.

Prowadząc rozeznanie i diagnozując sytuację rodzin będących pod opieką Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, pracownicy socjalni stale współpracują z asystentami rodziny, psychologiem Ośrodka oraz innymi podmiotami z terenu miasta, realizującymi swoje zadania statutowe wobec tych rodzin, w szczególności ze szkołami, przedszkolami, Komendą Powiatową Policji, kuratorami. Pracownicy socjalni sporządzili 46 powiadomień do Sądu Rejonowego III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich o potrzebie objęcia rodziny nadzorem kuratora z powodu zaniedbań opiekuńczo-wychowawczych.

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Wśród 152 podopiecznych świdnickich placówek wsparcia dziennego, jako środowiska zagrożone i dotknięte przemocą w rodzinie zidentyfikowano 26 rodzin.

źródło: Caritas Diecezji Świdnickiej, Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci Chorych „Serce”, Fundacja Pomocy Biednym Dzieciom „Ut Unum Sint”

Wśród podopiecznych miejskich placówek oświatowych, jako środowiska zagrożone lub dotknięte przemocą w rodzinie zidentyfikowano 70 rodzin, w tym 2 wśród podopiecznych

przedszkoli i 68 szkół podstawowych. W 33 przypadkach szkoły podstawowe sporządziły powiadomienie do Sądu Rejonowego III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich o potrzebie wglądu w sytuację rodziny z powodu zaniedbań opiekuńczo-wychowawczych.

źródło: przedszkola miejskie i niepubliczne, miejskie szkoły podstawowe

2.2. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dzieci i rodziny.

W celu zabezpieczenia podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wypłacał świadczenia pieniężne oraz niepieniężne, przyznawane na podstawie obowiązujących przepisów, w szczególności ustawy: o pomocy społecznej, o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, o świadczeniach rodzinnych, o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci:

- zasiłek z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności – 50 rodzin (243 osoby w tych rodzinach),
- zasiłek z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza rodzinom niepełnym lub wielodzietnym – 149 rodzin (461 osób w tych rodzinach),
- zasiłek rodzinny – 1.525 osób,
- dodatek z tytułu urodzenia dziecka – 114 osób,
- dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 46 osób,
- dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka – 106 osób,
- dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 220 osób,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia – 244 osoby,
- świadczenie rodzicielskie – 75 osób,
- świadczenie wychowawcze – 5.648 rodzin, 8.488 dzieci objętych świadczeniem,
- świadczenia z funduszu alimentacyjnego – 339 osób,
- 671 rodzin (291 dzieci w tych rodzinach) korzystało z żywności w ramach Banku Żywności,
- 108 rodzin (103 dzieci w tych rodzinach) skierowano do udzielenia pomocy rzeczowej.

Świdnickie rodziny wielodzietne, w których wychowuje się troje lub więcej dzieci w wieku do 18 lat, lub w przypadku dzieci uczących się do 25 lat, mogą uczestniczyć w programie polityki prorodzinnej pod nazwą Świdnicka Karta Dużej Rodziny, na podstawie uchwały Rady Miejskiej w Świdnicy z dnia 29 listopada 2013 r. W ramach programu samorządowe jednostki organizacyjne i firmy prowadzące działalność gospodarczą wprowadziły zniżkowe i promocyjne opłaty dla osób posiadających Kartę:

- w 2020 r. wydano łącznie 796 kart, 159 rodzinom, w tym 293 dla rodziców/opiekunów i 503 dla dzieci,
- od początku realizacji programu, od dnia 15 stycznia 2014 r. przystąpiły do niego 522 świdnickie rodziny, w tym 26 rodzin wielodzietnych po raz pierwszy dołączyło do programu w 2020 r.
- na dzień 31 grudnia 2020 r. liczba partnerów programu wyniosła 93 – w 2020 r. do programu nie przystąpili nowi partnerzy i 6 przedsiębiorców zamknęło działalność.

Na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny, świdnickie rodziny wielodzietne korzystają z programu ogólnopolskiego:

- karty wydano łącznie 475 świdnickim rodzinom, dla 2.368 osób w tych rodzinach, w tym 870 rodziców/opiekunów i 1.498 dzieci,
- w 2020 r. do programu dołączyło 41 rodzin, łączna liczba osób w tych rodzinach wynosi 193, w tym 71 rodziców/opiekunów oraz 122 dzieci,

- do programu przystąpiło około 6.000 firm i instytucji z całej Polski, realizujących ofertę w ponad 23.000 punktów. Pozyskiwanie partnerów do programu koordynowane jest przez Związek Dużych Rodzin „Trzy Plus”.

Od 1 stycznia 2019 r. weszły w życie zmiany do ustawy o Karcie Dużej Rodziny, zgodnie z którymi karta przysługuje również rodzicom, którzy wychowywali troje lub więcej dzieci. Oznacza to, że rodzice przynajmniej trójki nawet dorosłych już dzieci mogą ubiegać się o wydanie karty. Karty wydawane są dla każdego rodzica, mają bezterminowy okres ważności i uprawniają do zniżek analogicznie, jak w przypadku rodziców z małoletnimi dziećmi. Od momentu wprowadzenia kart dla rodziców wydano łącznie 388 kart, w tym w 2020 r. wpłynęły 42 wnioski i przyznano 70 kart.

Podopieczni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej zostali obdarowani wsparciem finansowym i rzeczowym, w ramach działań charytatywnych:

- Państwo Jolanta i Jerzy Franckiewicz ufundowali 20 bonów zakupowych oraz kolejny bon Państwo Dorota i Jacek Trajder na wielkanocne zakupy świąteczne, dla najbardziej potrzebujących mieszkańców Świnicy, borykających się z trudnościami. Bony zakupowe o wartości 500 złotych każdy, otrzymali podopieczni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, w tym 19 rodzin, w których wychowuje się 42 dzieci oraz 2 starsze osoby samotne,
- 3 rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny zostały obdarowane przez prywatnych darczyńców, którzy przekazali laptop i sprzęt komputerowy, celem realizacji przez dzieci w tych rodzinach nauki zdalnej,
- w wyniku zaangażowania świdnickich szkół, Ośrodka, Polskiego Czerwonego Krzyża i Spółdzielni Socjalnej „MITOS”, ponad 100 rodzin i seniorów otrzymało bożonarodzeniowe paczki świąteczne. Paczki trafiły głównie do rodzin przeżywających trudności wychowawcze, osób z niepełnosprawnościami, osób tracących zatrudnienie i zagrożonych wykluczeniem oraz osamotnionych i odizolowanych seniorów,
- na przełomie listopada i grudnia Ośrodek we współpracy ze Spółdzielnią Socjalną „MITOS” zrealizował bezpłatną dystrybucję owoców. Pomocą objętych zostało 388 osób najbardziej potrzebujących, w tym rodzin, wytypowanych przez pracowników socjalnych, którzy obdarowani zostali łącznie 3.550 kg świeżych jabłek.

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Urząd Miejski w ramach pomocy osobom i rodzinom o niskich dochodach udzielił wsparcia w formie:

- dodatku mieszkaniowego – 501 osób,
- umorzenia zaległości czynszowych i innych opłat związanych z umową najmu lokalu, w zamian za pracę w ramach wolontariatu – 14 osób.

źródło: Wydział Gospodarki Mieszkaniowej Urzędu Miejskiego

2.3. Aktywizacja społeczna i zawodowa rodzin.

W pomocy środowiskowej realizowanej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej najważniejszym zadaniem jest praca socjalna, która skupia się na rozwiązywaniu problemów osób i rodzin, poprzez motywowanie do samodzielnego działania i asystowanie w rozwiązywaniu problemów. Skierowana jest na przywrócenie zdolności osób i rodzin do samodzielnego funkcjonowania. Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny, czyli umowę dwustronną zawieraną przez pracownika socjalnego z podopiecznym w celu znalezienia najlepszego rozwiązania dla trudnej sytuacji życiowej klienta. Określa on uprawnienia i zobowiązania stron, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających

do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej podopiecznego. W 2020 r. kontraktem socjalnym objętych było 45 osób, zawarto 45 kontraktów.

Gmina Miasto Świdnica – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, w partnerstwie z Fundacją Rozwoju Ekonomii Społecznej rozpoczęła 1 kwietnia 2019 r. realizację projektu „Świdnickie Jaskółki”, dofinansowanego z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020, Oś priorytetowa: 9 Włączenie społeczne, Działanie: 9.2 Dostęp do wysokiej jakości usług społecznych, Poddziałanie: 9.2.1 Dostęp do wysokiej jakości usług społecznych-konkursy horyzontalne. Jest on odpowiedzią na potrzeby w zakresie zwiększenia samodzielności osób wymagających wsparcia w procesie integracji społeczno-zawodowej. Stanowi część budowanego trwałego systemu wspierania osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z terenu Miasta Świdnicy, niesamodzielnych, wymagających wsparcia społecznego i wsparcia w wykonywaniu podstawowych czynności życiowych, w tym bezdomnych, z niepełnosprawnościami, z zaburzeniami psychicznymi, opuszczających pieczę zastępczą.

Od początku realizacji projektu objęto nim 76 osób, w tym 10 rodzin z dziećmi, łącznie z 15 dziećmi. Wspieraniem obejmowane są osoby i rodziny, które wymagają zapewnienia schronienia, połączonego z trenowaniem ważnych czynności życia codziennego, jak dbanie o dzieci, zarządzanie budżetem domowym, prowadzenie gospodarstwa domowego, dbanie o własne zdrowie, wyjście z zadłużenia. W zależności od indywidualnej sytuacji, uczestnicy projektu obejmowani są specjalistyczną pomocą psychologiczną oraz treningami podnoszącymi kompetencje społeczne, ukierunkowanymi na usamodzielnianie, służącymi poprawieniu jakości życia uczestników projektu. Czas pobytu w mieszkaniu wspomaganym wynosi 6 miesięcy, dla osób chorych do 12 miesięcy.

Uczestnikom zaoferowano formy aktywizujące i wspierające:

- trening interpersonalny, którego celem jest nauka rozwiązywania konfliktów i problemów osobistych, ćwiczenie i nauka zachowań w określonych sytuacjach, rozwój umiejętności społecznych,
- trening autonomii decyzyjnej według modelu wspieranego podejmowania decyzji,
- trening umiejętności społecznych umożliwiający kształtowanie umiejętności komunikacyjnych, współpracy w grupie, rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie z emocjami oraz modyfikowania zachowań na bardziej aprobowane społecznie,
- rozwijanie umiejętności integracji ze społecznością lokalną,
- trening zarządzania mieszkaniem,
- trening finansowy, którego celem jest rozwijanie umiejętności planowania i wydatkowania dostępnych środków finansowych – w tym związanych z utrzymaniem mieszkania.

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

2.4. Zapewnienie pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie, w tym zapewnienie miejsc schronienia.

Wobec rodzin, w których istnieje podejrzenie występowania przemocy postępowanie prowadzi grupy robocze Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Pomocą grup roboczych objętych było:

■ 240 rodzin, w których prowadzono procedurę „Niebieskie Karty” – 720 osób, w tym 173 procedury uruchomiono w 2020 r. W rodzinach tych było:

- 241 kobiet, w tym 6 niepełnosprawnych i 44 w wieku senioralnym,
- 251 mężczyzn, w tym 2 niepełnosprawnych i 20 w wieku senioralnym,
- 228 dzieci, w tym 2 niepełnosprawnych,

■ 299 osób doznających przemocy w rodzinie:

- 172 kobiety,
- 25 mężczyzn,

- 102 dzieci w wieku do 18 lat.

W wyniku działań grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie:

- sporządzono 98 formularzy „Niebieska Karta-C”, wypełnianych z osobą doznającą przemocy,
- sporządzono 48 formularzy „Niebieska Karta-D”, wypełnianych w obecności osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie.

Osoby dotknięte przemocą w rodzinie skorzystały z poradnictwa:

- psychologicznego – 203 osoby,
- prawnego – 43 osoby,
- socjalnego – 212 osób,
- zawodowego i rodzinnego – 123 osoby,
- medycznego – 16 osób.

W 2020 r. zakończono 149 procedur „Niebieskie Karty”, w tym:

- 108 na skutek ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy,
- 41 w wyniku rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom, 6 dzieci (dziewczynki) zostało odebranych z 3 rodzin z powodu bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie. 4 dzieci umieszczono w placówce opiekuńczo-wychowawczej i 2 dzieci u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej.

źródło: Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Fundacja Pomocy Biednym Dzieciom „Ut Unum Sint” zapewnia wsparcie i schronienie osobom doznającym przemocy w ramach prowadzonego hostelu dla ofiar przemocy w rodzinie. Hostel dysponuje 12 miejscami. W 2020 r. Fundacja udzieliła schronienia 20 osobom, w tym 6 dorosłym i 14 dzieciom, które przebywały w hostelu od 3 do 12 miesięcy (łącznie 2.446 osobodni). Osoby te korzystały z pomocy w formie noclegu, wyżywienia (okresowo), wsparcia pedagogicznego, rozmów wspierających i motywujących do rozwiązywania problemów.

źródło: Fundacja Pomocy Biednym Dzieciom „Ut Unum Sint”

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie zapewniło schronienie 12 osobom, w tym 5 kobietom i 7 dzieciom, będącym ofiarami przemocy w rodzinie.

źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Formą wsparcia dla osób zagrożonych lub doświadczających przemocy w rodzinie jest wyposażenie w umiejętność reagowania na przemoc oraz radzenia sobie z bezradnością i poczuciem bezbronności. W 2020 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zrealizował dla mieszkanek Świdnicy, kobiet i dziewcząt powyżej 18. roku życia warsztaty z samoobrony i asertywności WenDo. Celem warsztatów jest wzmocnienie poczucia pewności siebie i poczucia własnej wartości, przełamanie stereotypów i obaw oraz poczucia winy i wstydu związanych z doświadczaniem przemocy. Warsztaty obejmują naukę:

- skutecznej, spójnej, asertywnej komunikacji,
- rozpoznawania i diagnozowania sytuacji przekraczania granic,
- podejmowania decyzji,
- reagowania na sytuacje przekraczania granic, dyskryminację i przemoc ze względu na płeć i inne,
- samoobrony fizycznej w sytuacjach ataku/napaści.

Warsztaty prowadziły dwie certyfikowane trenerki WenDo. Odbyły się w dwóch zamkniętych grupach, w łącznym wymiarze 16 godz. dydaktycznych dla każdej grupy, w ciągu dwóch kolejnych dni. W warsztatach łącznie wzięły udział 24 kobiety.

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

2.5. Zapewnienie dostępu do lokali socjalnych i komunalnych rodzin zagrożonych eksmisją.

W 2020 r. z zasobów Gminy Miasta Świdnicy:

- 23 rodziny (50 osób w tych rodzinach) otrzymały przydział lokalu z najmem socjalny,
- 29 rodzin (73 osoby w tych rodzinach) otrzymało przydział lokalu komunalnego.

źródło: Wydział Gospodarki Mieszkaniowej Urzędu Miejskiego

2.6. Dożywianie.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej uczestniczył w realizacji rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” – łącznie obejmował 448 osób korzystających z posiłków w formie pełnego obiadu (347 rodzin, 648 osób w tych rodzinach), w tym:

- 70 dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej,
- 129 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej,
- 249 osób dorosłych.

Nieodpłatne dożywianie przyznawane jest osobom i rodzinom, których dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 200% kryterium dochodowego. Mimo spełnienia kryterium, z dożywiania w ramach programu nie korzystały 4 osoby dorosłe, z powodu niechęci do tej formy pomocy.

W 2020 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej nadzorował realizację zadania publicznego miasta pn. „Pozyskiwanie i dystrybucja żywności”, zleconego w trybie otwartych konkursów ofert. Żywność wydawana była przez Spółdzielnię Socjalną „MITOS”, w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym realizowanego w Podprogramie 2019, w celu zapewnienia osobom i rodzinom w trudnej sytuacji rodzinnej wsparcia w postaci bezpłatnej żywności. Rodziny potrzebujące wsparcia w tej formie kwalifikowane były przez pracowników socjalnych Ośrodka. W 2020 r. pomocą objęto łącznie 1.719 mieszkańców Świdnicy, którym wydano 21 różnych produktów spożywczych, o łącznej masie 125.656 ton.

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

2.7. Zapewnienie środków finansowych na współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, gmina ponosi odpłatność według następujących zasad:

- 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2020 r. w pieczy zastępczej przebywało 139 dzieci ze Świdnicy, z czego 33 dzieci umieszczono w 2020 r., w tym:

- w rodzinie zastępczej zawodowej przebywało 14 dzieci, w tym 6 umieszczonych w 2020 r.
- w rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia opiekuńczego przebywało 15 dzieci, w tym 8 umieszczonych w 2020 r.
- w rodzinie zastępczej spokrewnionej przebywało 35 dzieci, w tym 4 umieszczone w 2020 r.
- w niezawodowej rodzinie zastępczej przebywało 21 dzieci, w tym 4 umieszczonych w 2020 r.

- w placówce opiekuńczo-wychowawczej przebywało 52 dzieci, w tym 22 umieszczonych w 2020 r.

W Zakładzie Opiekuńczo-Lecznicznym przebywało 2 dzieci.

W 2020 r. ze środków Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wydatковано na pobyt dzieci w pieczy zastępczej łącznie 949.548 zł, w tym 602.522 zł za dzieci umieszczone w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i 347.026 zł za dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych.

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

2.8. Zapewnienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego.

Informacja o miejscach i formach pomocy, zawierająca dane teleadresowe, sposób kontaktu, czas i miejsce, gdzie można uzyskać poradnictwo i wsparcie oraz jego zakres, jest na bieżąco aktualizowana i dostępna na stronie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej www.mops.swidnica.pl. O działaniach podejmowanych na terenie Miasta w zakresie wspierania rodziny i problematyki przemocy w rodzinie oraz o istotnych dla mieszkańców Świdnicy ofertach w tym zakresie na terenie kraju na bieżąco umieszczana jest informacja:

- na stronie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej: www.mops.swidnica.pl,

- na stronie Urzędu Miejskiego: www.um.swidnica.pl,

- w lokalnych mediach.

Mimo utrudnionych warunków wynikających z sytuacji epidemicznej i zobowiązania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej do zawieszenia kontaktów osobistych, dla osób potrzebujących wsparcia psychologa, terapeuty rodzinnego i porady prawnej, Ośrodek zorganizował możliwość konsultacji telefonicznych. Zdarzenia dotyczące zagrożenia dla zdrowia i życia w związku z przemocą w rodzinie zgłaszane były przez całą dobę na tych samych zasadach jak dotychczas, do Komendy Powiatowej Policji w Świdnicy. Policja podejmowała interwencję w domu, w którym mieszka rodzina i m.in. uruchamiała procedurę „Niebieskie Karty”. Osoby zagrożone przemocą w rodzinie lub będące świadkiem takiej przemocy mogły ją również zgłosić do Ośrodka od poniedziałku do piątku lub bezpośrednio u pracownika socjalnego sekcji terenowej Ośrodka.

W związku z trwającą sytuacją epidemiczną i wprowadzeniem zakazów związanych z przemieszczaniem się oraz izolacją rodzin, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej opracował poradnik dotyczący postępowania w sytuacji doznawania przemocy w rodzinie, by osoby jej doświadczające wiedziały, jak w obecnej sytuacji mogą sobie poradzić oraz, gdzie szukać pomocy. Poradnik miał też na celu zwiększenie czujności i odpowiedzialności osób, które wiedzą lub przypuszczają, że gdzieś może dochodzić do przemocy w rodzinie, w szczególności, gdy dotyczyła ona dzieci, które pozbawione zostały możliwości samodzielnego opuszczania domu i przemieszczania się. W poradniku znalazły się informacje, jak się przygotować i postępować oraz, jak i gdzie szukać pomocy lub zgłaszać przemoc w rodzinie. Poradnik opublikowany został na stronie internetowej Ośrodka.

W ramach pracy na rzecz klientów psycholog Ośrodka udzielił wsparcia 203 osobom, a z poradnictwa i konsultacji udzielanych przez radcę prawnego Ośrodka skorzystało 88 osób.

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie realizował poradnictwo w zakresie:

- interwencji kryzysowej – łącznie 315 porad dla 148 osób, w tym 63 porady dla 23 dzieci i młodzieży, z powodu:
 - przemocy domowej – 29 porad (w tym 26 udzielonych osobom doznającym przemocy w rodzinie i 3 sprawcom przemocy w rodzinie) dla 18 osób (w tym 15 osobom doznającym przemocy w rodzinie i 3 sprawcom przemocy w rodzinie), w tym 2 porady dla 1 dziecka,
 - uzależnień – 2 porady udzielone 2 osobom, w tym 1 porada dla dziecka,
 - problemów wychowawczych – 52 porady dla 15 osób, w tym 29 porad dla 7 dzieci i młodzieży,
 - zaburzeń emocjonalnych, zachowania, odżywiania, psychicznych – 81 porad dla 40 osób, w tym 34 porady dla 12 dzieci,
 - problemów małżeńskich, par, rodzinnych – 81 porad dla 24 osób, w tym 1 porada dla dziecka,
 - pomocy psychologicznej – łącznie 532 porady dla 187 osób, w tym 77 porad dla 31 dzieci i młodzieży, w tym z powodu:
 - przemocy domowej – 36 porad (w tym 29 udzielonych osobom doznającym przemocy w rodzinie i 7 sprawcom przemocy w rodzinie) dla 17 osób (w tym 14 osobom doznającym przemocy w rodzinie i 3 sprawcom przemocy w rodzinie), w tym 2 porady dla 1 dziecka,
 - uzależnień – 3 porady udzielone 3 osobom, w tym 1 porada dla dziecka,
 - problemów wychowawczych – 76 porad dla 46 osób, w tym 19 porad dla 10 dzieci i młodzieży,
 - zaburzeń emocjonalnych, zachowania, odżywiania, psychicznych – 257 porad dla 72 osób, w tym 52 porady dla 17 dzieci i młodzieży,
 - problemów małżeńskich, par, rodzinnych – 113 porad dla 37 osób, w tym 1 porada dla dziecka,
 - pomocy prawnej – łącznie 74 porady dla 58 osób, w tym z powodu:
 - przemocy domowej – 5 porad dla 4 osób.
- źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

W związku z ustanowieniem 22 lutego Dnia Ofiar Przestępstw, Ministerstwo Sprawiedliwości zorganizowało obchody „Tygodnia Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przestępstwem”. Osoby pokrzywdzone przestępstwem mogły skorzystać w wyznaczonych dniach i godzinach z bezpłatnych porad:

- w Sądzie Rejonowym w Świdnicy przy ul. Okulickiego 2-4, gdzie porad udzielali kuratorzy zawodowi Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywania Orzeczeń w Sprawach Rodzinnych i Nieletnich oraz Zespołów Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywania Orzeczeń w Sprawach Karnych,
- w Prokuraturze Okręgowej przy ul. 1 Maja 21 oraz Prokuraturze Rejonowej przy ul. Zamkowej 2, gdzie w ramach akcji prokuratorzy z prokuratur okręgu świdnickiego udzielali informacji i pomocy prawnej we wskazanym zakresie.

źródło: Prokuratura Rejonowa

Cel szczegółowy 3.

Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży.

3.1. Prowadzenie programów profilaktyczno-edukacyjnych dla dzieci i młodzieży.

Urząd Miejski w Świdnicy, w ramach działań integracyjnych i edukacyjno-informacyjnych w obszarze zapobiegania uzależnieniom i przemocy oraz kształtowania właściwych postaw rodzicielskich, zrealizował w 2020 r.:

- warsztaty przeprowadzone w 41 oddziałach szkół podstawowych pn. „By nie nienawidzić w sieci”, w zakresie:
 - zachowań agresywnych w Internecie,
 - skutków hejtu,

- strategii radzenia sobie z hejtem,

■ rekomendowany program profilaktyczny pn. „Spójrz inaczej”, w 5 oddziałach klas IV szkół podstawowych.

źródło: Wydział Polityki Społecznej i Spraw Socjalnych Urzędu Miejskiego

Świdnickie przedszkola i szkoły podstawowe realizują działania informacyjne i edukacyjne dla dzieci, młodzieży i ich rodziców, w ramach działalności programowej oraz innych przedsięwzięć profilaktyczno-edukacyjnych, m.in. w formie:

- spotkań edukacyjnych grupowych i indywidualnych dla rodziców i dzieci z policjantem, psychologiem, pedagogiem, pracownikiem Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej,
- spektakli edukacyjnych: Samotni w tłumie,
- warsztatów edukacyjno-teatralnych: Gość-inność,
- zajęć wychowawczych z wychowawcą klasy, innymi nauczycielami i specjalistami,
- wewnętrznych programów edukacyjno-informacyjnych na temat uzależnień, przemocy i zdrowego stylu życia, m.in.:

- ✓ Przedszkole Miejskie nr 3: STOP agresji, Czyste powietrze, Przyjaciele Zippiego,
- ✓ Przedszkole Miejskie nr 14: Czyste powietrze wokół nas, Mali wspaniali, Bezpieczne dziecko jest świadome zagrożeń i potrafi na nie reagować, w formie spotkania z policjantem,
- ✓ Przedszkole Miejskie nr 15: Czyste powietrze wokół nas, Mali wspaniali,
- ✓ Akademia Przedszkolaka: Dzień Praw Dziecka, Dzień Tolerancji-Jesteśmy różni, ale wciąż tacy sami, Przyjaciele Zippiego,
- ✓ Szkoła Podstawowa nr 1: Dzień Bezpiecznego Internetu, Światowy Dzień Uśmiechu,
- ✓ Szkoła Podstawowa nr 2: Profilaktyka cyberprzemocy, bezpieczeństwo w sieci, Szkoła z klasą 2.0, By nie nienawidzić w sieci, Spotkania z uczniami, Życie bez nałogów, Bezpieczne wakacje,
- ✓ Szkoła Podstawowa nr 4: Bezpieczeństwo w sieci, By nie nienawidzić w sieci, Trening umiejętności społecznych, Szkolny dzień bez przemocy,
- ✓ Szkoła Podstawowa nr 6: Wiem co robię, Spójrz inaczej, TAK czy NIE, Saper, czyli jak rozładować agresję, Program Promocji Zdrowia Fundacji im. S. Batorego, Elementarz-II, Agresja i przemoc wynikająca z fascynacji grami komputerowymi, Tolerancja, Czy opłaca się być dobrym kumplem? O dokuczaniu, Cyberprzemoc, Dopalacze, Przyjaciele Zippiego,
- ✓ Szkoła Podstawowa nr 8: Trzymaj formę, Szkoła bezpiecznego Internetu, Stop dopalaczom, Cyberprzemoc, Stop hejtowi,
- ✓ Szkoła Podstawowa nr 105: Przemocy-STOP,
- ✓ Szkoła Podstawowa nr 315: By nie nienawidzić w sieci, Cyberprzemoc, Przyjaciele Zippiego.

źródło: przedszkola miejskie i niepubliczne, miejskie szkoły podstawowe

3.2. Dożywianie dzieci.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje dożywianie w ramach wieloletniego programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu”, poprzez finansowanie posiłków. W 2020 r.:

- programem objętych było 448 osób, które korzystały z posiłków, w formie pełnego obiadu, w tym 199 dzieci i młodzieży do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej,
- dożywianie prowadziły 23 placówki, w tym:
 - 9 szkół,
 - 10 przedszkoli,

- 2 żłobki,
- 2 inne placówki,
- łącznie wydano 62.703 posiłki, w tym:
- 5.344 dzieciom do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej,
- 6.750 uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej,
- 50.609 pozostałym osobom,

■ średni koszt jednego posiłku pokrywanego w ramach programu wynosił 6,24 zł.

Wsparcia w ramach programu udziela się w szczególności dzieciom korzystającym z posiłków w żłobkach, przedszkolach i szkołach, do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej oraz osobom znajdującym się w trudnej sytuacji, w szczególności samotnym, w podeszłym wieku, chorym i niepełnosprawnym. Pracownicy socjalni i pedagodzy szkolni podejmują działania w celu objęcia dożywianiem wszystkich tego wymagających dzieci i uczniów szkół, w szczególności z rodzin wieloproblemowych. W przypadku dzieci spożywających posiłki w szkołach, szczególny nacisk kładzie się na to, by dzieci spożywały posiłki na terenie placówki. Przyjęto zasadę, że rodzice nie pobierają posiłków na wynos, poza wyjątkowymi sytuacjami. W 2020 r., w związku z wprowadzeniem w szkołach kształcenia na odległość i czasowego ograniczenia funkcjonowania szkół i placówek oświatowych, posiłki wydawane były na wynos.

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Z zajęć w placówkach wsparcia dziennego w 2020 r. skorzystało łącznie 152 dzieci i młodzieży. Wszystkie placówki zapewniały podopiecznym posiłek:

- 2 placówki w formie jednego ciepłego dania i podwieczorku,
- 1 placówka w formie dwudaniowego ciepłego posiłku i podwieczorku.

Na podwieczorek składały się m.in. owoce, bułki, ciasto, które dzieci mogły zabrać do domu. W okresie realizowania pracy w formie zdalnej, w związku z zakazem prowadzenia zajęć stacjonarnie w placówce, dzieci otrzymywały paczki żywnościowe.

źródło: Caritas Diecezji Świdnickiej, Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci Chorych „Serce”, Fundacja Pomocy Biednym Dzieciom „Ut Unum Sint”

3.3. Organizowanie miejsc opieki i wychowania dla dzieci i młodzieży, w tym placówek socjoterapeutycznych.

Wsparcie w zakresie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych zapewniają placówki wsparcia dziennego. Ich podstawowym zadaniem jest współdziałanie w procesie wychowywania wraz z rodziną oraz szkołą. Dzieci objęte są opieką wychowawcy, socjoterapeuty i innych specjalistów, którzy zapewniają podopiecznym wsparcie w pokonywaniu trudności szkolnych, w kryzysach rówieśniczych i osobistych, organizują czas wolny proponując pozalekcyjne zajęcia sportowe i twórcze o różnym charakterze. Zajęcia prowadzone są w dni robocze w godzinach popołudniowych. W okresie wolnym od zajęć szkolnych placówki organizują podopiecznym czas.

Pobytek dziecka w placówce jest bezpłatny. Przyjęcie odbywa się według procedury weryfikacji dzieci deklaruujących zamiar uczęszczania do placówek wsparcia dziennego dotowanych przez Gminę Miasto Świdnica. W pierwszej kolejności placówka przekazuje do Ośrodka informację o rodzinie, która zgłosiła dziecko do placówki, wraz z przedstawieniem sytuacji rodziny uzasadniającej konieczność udzielenia tego rodzaju wsparcia. Pracownik socjalny przeprowadza wywiad środowiskowy w rodzinie, by ustalić, czy rodzinie powinna być udzielona pomoc w opiece i wychowaniu dziecka. Wniosek pracownika socjalnego o podjęcie pracy z rodziną w formie pomocy w opiece i wychowaniu dziecka zatwierdza Dyrektor Ośrodka. Praca z rodziną w tym zakresie odbywa się w oparciu o przygotowywany plan pracy, przy stałej współpracy z placówką wsparcia dziennego.

W odpowiedzi na sytuację związaną z edukacją zdalną, Fundacja Ładne Historie ze Świdnicy wspólnie z Gminą Miasto Świdnica zorganizowała kompetencyjną pomoc dla uczniów szkół podstawowych. Celem działania było również wsparcie rodziców w konieczności pogodzenia pracy zawodowej i opieki nad dziećmi szkolnymi. Od 28 października 2020 r., w godz. od 12.00 do 17.00, prowadzone były zajęcia w ramach wsparcia dla zainteresowanych dzieci i młodzieży ze świdnickich szkół podstawowych, podczas których można było skorzystać z pomocy w odrabianiu lekcji oraz z zajęć kreatywnych, pomagających w niwelowaniu negatywnych skutków izolacji. Wszystkie zajęcia odbywały się w reżimie sanitarnym, zgodnie z obowiązującymi obostrzeniami w grupach maksymalnie 4-osobowych, w dwóch lokalizacjach w centrum Świdnicy: w Centrum Wspierania Inicjatyw w Rynku 39/40 oraz w Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Cypriana Kamila Norwida przy ul. Franciszkańskiej 18.

3.4. Wsparcie materialne dzieci i młodzieży w postaci stypendiów w celu zapewnienia realizacji potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży.

W celu zabezpieczenia realizacji potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wypłacił świadczenia pieniężne:

- dodatek do świadczenia rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – 134 osoby,
- dodatek do świadczenia rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego – 1.845 osób,
- dodatek do świadczenia rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania – 4 osoby,
- świadczenie „Dobry start” – 3.887 rodzin, 5.199 dzieci, na które przyznano świadczenie,
- zasiłek szkolny – 23 uczniów,
- stypendium szkolne – 328 uczniów.

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

W związku z realizacją w 2020 r. nauki w formie zdalnej, 122 uczniów szkół podstawowych zostało objętych wsparciem w formie wypożyczenia sprzętu komputerowego, laptopów i komputerów stacjonarnych, w ramach programu Zdalna Szkoła, Zdalna Szkoła+ oraz z zasobów własnych szkoły.

źródło: miejskie szkoły podstawowe

3.5. Zapewnienie bezpłatnych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży.

W 2020 r. 14 dzieci w wieku od 7 do 15 lat z najuboższych rodzin będących pod opieką Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej otrzymało karty kolonijne, uprawniające do skorzystania z nieodpłatnego wypoczynku letniego, realizowanego na zlecenie Kuratorium Oświaty we Wrocławiu, przez Biuro Podróży „KON TIKI” Łabaz i Grochantz sp.j. Wypoczynek został zorganizowany w ośrodku wypoczynkowym w miejscowości nadmorskiej, w terminie od 5 do 18 sierpnia 2020 r.

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

W okresie wakacyjnym, od 29 czerwca do 4 września 2020 r. Fundacja Ładne Historie ze Świdnicy realizowała projekt „Lato na podwórku”, adresowany do dzieci i młodzieży ze środowisk zamieszkujących na terenie pięciu dzielnic Świdnicy. Zajęcia odbywały się na podwórkach, na których potrzeba działań edukacyjnych i animacyjnych jest najbardziej widoczna. W ramach projektu, pięć dni w tygodniu, odbywały się dla dzieci i młodzieży

bezpłatne animacje i zajęcia, o charakterze profilaktyczno-edukacyjnym, jako alternatywa spędzania wolnego czasu. Zajęcia w ramach projektu prowadził doświadczony zespół pedagogów, edukatorów i animatorów kultury.

źródło: Wydział Polityki Społecznej i Spraw Socjalnych Urzędu Miejskiego

3.6. Zapewnienie wsparcia specjalistycznego dla dzieci i młodzieży (psycholog, pedagog, terapeuta rodzinny).

Miejskie szkoły podstawowe zapewniają uczniom, ich rodzicom i opiekunom oraz wychowawcom szkolnym wsparcie psychologa, w ramach konsultacji indywidualnych i grupowych:

zakres poradnictwa	liczba udzielonych porad	liczba osób korzystających z porad		
		uczniowie	rodzice	wychowawcy
łącznie w tym w zakresie:	4.067	2.335	637	913
problemów wychowawczych	2.006	815	472	620
uzależnień	59	22	27	14
współuzależnienia	20	8	9	3
przemocy domowej	128	53	35	37
inne, m.in.: trudności emocjonalne, interwencje, zajęcia grupowe	1.854	1.468	78	231

W związku z realizacją w 2020 r. nauki w formie zdalnej, uczniowie szkół podstawowych zostali objęci dodatkowymi formami wsparcia:

- konsultacje telefoniczne oraz przy użyciu innych komunikatorów z psychologami i pedagogami szkolnymi,
- publikowanie na platformach edukacyjnych materiałów dotyczących kompetencji społeczno-emocjonalnych i osobistego rozwoju, w zakresie organizacji czasu pracy, motywacji do pracy, radzenia sobie z izolacją, radzenia sobie ze stresem,
- pomoc nauczycieli współorganizujących proces nauczania dla uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego,
- objęcie uczniów mających trudności w realizacji nauki w formie zdalnej oraz uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych zajęciami stacjonarnymi na terenie szkoły, z zachowaniem reżimu sanitarnego.

źródło: miejskie szkoły podstawowe

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zapewnia dzieciom i młodzieży ze Świdnicy wsparcie specjalistyczne: psychologiczne i terapeutyczne w siedzibie Ośrodka przy ul. Franciszkańskiej 7. Realizacja pomocy wymaga wyrażenia zgody przez rodziców/opiekunów dziecka oraz akceptacji Dyrektora Ośrodka.

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Cel szczegółowy 4.

Wspieranie działalności podmiotów realizujących zadania na rzecz rodziny.

4.1. Zapewnienie warunków do podnoszenia kwalifikacji pracowników zaangażowanych w pracę na rzecz rodziny.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2020 r. przeprowadził działania edukacyjne podnoszące poziom wiedzy i doskonalące umiejętności dla pracowników Ośrodka oraz innych osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- warsztaty „Budżet domowy”, w zakresie świadomego planowania i zarządzania finansami osobistymi, zmiany nawyków finansowych w celu poprawy budżetu i efektywnego oszczędzania

Uczestnicy szkolenia poznali narzędzia skutecznego radzenia sobie z wydatkami, jak pokonać trudności finansowe, wynikające między innymi z zadłużeń. Pozyskana w trakcie szkolenia wiedza zostanie wykorzystana w pracy z Klientami, u których pojawiają się trudności w planowaniu wydatków. Warsztaty, w wymiarze 3 godz., poprowadziła Agnieszka Lisowska, certyfikowany coach i trener, posiadająca doświadczenie w prowadzeniu warsztatów z zakresu finansów. Wzięło w nich udział 10 osób, asystentów rodziny i pracowników socjalnych.

- szkolenie „Działania pracownika socjalnego i dzielnicowego w ramach procedury Niebieskie Karty”, z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Celem warsztatów była analiza ryzyk w sytuacjach trudnych w pracy z ludźmi i możliwości ich minimalizacji, także w odniesieniu do wypalenia zawodowego, ryzyk prawnych i zagrożenia fizycznego. Wzięło w nich udział 5 pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i 5 dzielnicowych Komendy Powiatowej Policji wspólnie pracujących nad właściwą komunikacją z rodziną uwikłaną w przemoc oraz opracowujących możliwe do zrealizowania działania w ramach procedury Niebieskie Karty. Dwudniowe warsztaty poprowadził Krzysztof Bochenek, posiadający 16-letnie doświadczenie w pracy w policji, specjalista m.in. z zakresu reagowania kryzysowego oraz koordynacji i wprowadzania procedur.

- szkolenie „Przyjaciele Zippiego”, z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Celem szkolenia było przygotowanie nauczycieli do realizacji rekomendowanego programu promocji zdrowia psychicznego, dającego dzieciom poczucie sprawczości, kompetencji i pewności siebie. Uczestnicy otrzymali wskazówki, jak pracować z dzieckiem w wieku 5-9 lat, w ramach cyklu 24 spotkań, m.in. w tematach radzenia sobie ze stresem i reagowania na trudności, nawiązywania kontaktów, zachowania się w grupie i pomagania innym ludziom oraz wykorzystywania nabytych umiejętności w codziennym życiu. Dwudniowe szkolenie zrealizowano w wymiarze 12 godz. Wzięło w nim udział 13 nauczycieli przedszkolnych i nauczania początkowego, z 11 świdnickich placówek. Szkolenie poprowadziła certyfikowana trenerka programu „Przyjaciele Zippiego”.

- superwizja grupowa

Pracownicy socjalni i asystenci rodziny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej uczestniczyli w superwizjach grupowych pracy socjalnej, w celu wprowadzania i utrzymywania profesjonalnych standardów praktykowania pracy socjalnej, wyposażenia w umiejętności pozwalające na prawidłowe identyfikowanie trudności w pracy, ich źródeł i sposobów rozwiązywania oraz wzmocnienia umiejętności komunikowania się z osobami korzystającymi z pomocy społecznej, współpracownikami i instytucjami oraz otoczeniem, w którym wykonują pracę. Superwizja służy wzmocnieniu kompetencji zawodowych i podnoszeniu skuteczności pracy. Ukierunkowana jest na udzielenie wsparcia pracownikom Ośrodka, ich rozwój zawodowy i zapobieganie wypaleniu zawodowemu. W 2020 r. zrealizowano 6 spotkań, w wymiarze 3 godz. zegarowych dla dwóch grup (łącznie 36 godz.), w których udział wzięło łącznie 19 osób. Spotkania poprowadziła Danuta Polczyk, certyfikowana superwizorka pracy socjalnej, posiadająca wpis do Rejestru Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

- superwizja indywidualna

Pracownicy socjalni, asystenci rodziny, psycholog Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz członkowie grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, będący pracownikami Ośrodka uczestniczyli w superwizjach indywidualnych. Ich celem jest wieloaspektowy ogląd pracy służący rozwiązaniu trudności merytorycznych

i emocjonalnych związanych z wykonywaniem pracy, udzielenie wsparcia w rozwiązywaniu trudnych sytuacji i analiza pracy z określonym klientem. Uczy nowych rozwiązań, metod, pozytywnych wzorców pracy z klientem. Służy rozwojowi współpracy zespołowej oraz doskonaleniu kompetencji zawodowych, poprzez edukację, m.in. w zakresie komunikacji, asertywności, radzenia sobie z emocjami i stresem, pracy z osobami i rodzinami przeżywającymi trudności życiowe, zagrożonymi dysfunkcją i wykluczeniem społecznym, w tym klientem wieloprotblemowym, uwikłanym w problemy uzależnień oraz przemoc domową. W 2020 r. zrealizowano 21 spotkań, po 6 godz. zegarowych, łącznie 126 godz. Z superwizji skorzystały 23 osoby. Spotkania prowadziła Renata Bibik, doktor nauk humanistycznych w zakresie pedagogiki, psycholog, mediator, terapeuta uzależnień oraz specjalista przeciwdziałania przemocy w rodzinie, z doświadczeniem w prowadzeniu warsztatów dla pracowników ośrodków pomocy społecznej oraz terapii grupowej i konsultacji indywidualnych.

■ szkolenie wolontariuszy

Wolontariusze Fundacji Ładne Historie, w ramach współpracy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świdnicy przy realizacji projektu „Lato na podwórku”, zostali objęci szkoleniem poprowadzonym przez psychologa Ośrodka. Celem szkolenia było ukształtowanie prawidłowego postrzegania roli wolontariusza oraz zapoznanie z prawami i obowiązkami, omówienie trudności, jakie mogą się pojawić w czasie pracy oraz korzyści dla podopiecznych i samych wolontariuszy. W szkoleniu udział wzięło 11 wolontariuszy.

Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej uczestniczyli w szkoleniach w obszarze pracy z rodziną, organizowanych przez podmioty zewnętrzne, realizowane stacjonarnie oraz online:

- Karta Dużej Rodziny – 1 osoba,
- Ustawa o pomocy społecznej-tarcze antykryzysowe – 4 osoby,
- Asystent rodziny, w wymiarze teoretycznym, prawnym i metodologicznym – 1 osoba,
- Procedura odebrania dziecka – 1 osoba,
- Realizacja zadań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w czasie pandemii – 1 osoba,
- Rola asystenta rodziny, pracownika socjalnego w rozpoznaniu i przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie – 1 osoba,
- Działania w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie – 3 osoby,
- Sytuacja dziecka w okresie pandemii – 5 osób,
- Tworzenie projektów socjalnych – 1 osoba.

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych realizował działania w zakresie podnoszenia kompetencji nauczycieli, specjalistów i realizatorów działań wspierających rodzinę:

- prelekcję „Praca z uczniem dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w tym z zespołem Aspergera – 30 osób,
- prelekcję na temat adaptacji dzieci idących do przedszkola – 20 osób,
- spotkanie Kształtowanie świadomości zagrożeń wynikających z uzależnienia od komputera czy Internetu – 35 osób,
- spotkanie Indywidualny tok nauki, a może indywidualny program nauki – charakterystyka i tryb postępowania – 40 osób.

W 2020 r. dodatkowo działania podnoszące kompetencje opiekuńczo-wychowawcze realizowane były z wykorzystaniem technologii informatyczno-komunikacyjnej:

- Bajka bawi, uczy, leczy,
- Rozwój mowy dzieci przedszkolnych: 4-latki,
- Rozwój mowy dzieci przedszkolnych: 5-latki,
- Rozwój mowy dzieci przedszkolnych: 6-latki,
- Dziwne zawody, cz. I i II,
- Planuję ścieżkę edukacyjno-zawodową,

- Jak radzić sobie ze stresem,
 - Jak rozwijać kreatywność,
 - Wartości a wybór zawodu,
 - Korzystna autoprezentacja,
 - Egzamin ósmoklasisty w czasach pandemii,
 - Trening uważności mindfulness,
 - Uczeń głuchy i słabosłyszący w systemie oświaty,
 - Trudności w nauce mogą wynikać z wady wzroku,
 - Wpływ mediów na dzieci,
 - Badania przesiewowe uzdolnień uczniów-wnioski i rekomendacje do pracy,
 - Wnioski i rekomendacje po badaniach przesiewowych w zakresie ryzyka dyskalkulii wśród uczniów klas czwartych szkół podstawowych,
 - Diagnoza ryzyka specyficznych trudności w nauce matematyki.
- źródło: Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych

Pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie uczestniczyli w działaniach edukacyjnych w obszarze wspierania rodziny i przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- Więzi i zaburzenia więzi – 9 osób,
- Plan pomocy dziecku – 13 osób.

W superwizji uczestniczyło 6 pracowników Centrum.

źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w Świdnicy systematycznie uczestniczą w szkoleniach mających na celu poszerzanie wiedzy i umiejętności praktycznych i teoretycznych z zakresu przemocy w rodzinie. W 2020 r. przeprowadzono 18 szkoleń, przeznaczonych dla łącznie 263 funkcjonariuszy.

źródło: Komenda Powiatowa Policji

Nauczyciele i wychowawcy świdnickich placówek oświatowych na bieżąco biorą udział w działaniach edukacyjnych podnoszących wiedzę i doskonalących umiejętności w zakresie wspierania rodziny w prawidłowym wypełnianiu jej funkcji, w ramach rad pedagogicznych, konsultacji indywidualnych wychowawców z pedagogiem i psychologiem szkolnym, spotkań, szkoleń i kursów, w tym m.in.:

- Praca z uczniem cudzoziemskim,
- Procedury przyjęcia i działania związane z adaptacją uczniów niebędących obywatelami polskimi i osób będących obywatelami polskimi, które pobierały naukę w systemie oświaty innych państw,
- Rozpoznanie depresji u dzieci i młodzieży,
- Nauczyciel wychowawca w środowisku szkolnym, jego zadania i obowiązki,
- Narkotyki i dopalacze – wszystko co należy wiedzieć,
- szkolenie Rady Pedagogicznej dotyczące zagrożenia przemocą i procedury NK,
- Jak pomóc sobie i uczniom w kryzysie,
- Dziecko środowiskiem – świadek szczególnej troski,
- Uwarunkowania pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- Od samotności do bliskości, czyli o relacjach z sobą i z innymi,
- Od izolacji do akceptacji. Co wiemy o funkcjonowaniu młodzieży w obliczu COVID?
- Relacje formalne i nieformalne w szkole i w klasie,
- Przyjaźń, empatia i tolerancja – jako czynniki ewolucji człowieka,
- Stresu nie da się zdezynfekować,
- Bezpieczeństwo w sieci z OSE,

- Jak udzielać Pierwszej Pomocy Psychologicznej osobie w kryzysie,
- Wyregulowana matka,
- 12 sposobów na opanowanie złości,
- Interwencja w sytuacji przemocy rówieśniczej. Metoda wspólnej sprawy wg Kena Rigbiego,
- Prowadzenie nowoczesnej profilaktyki zachowań ryzykownych typu liderekiego i rówieśnicze,
- Depresja u nastolatków,
- Nauczyciel przeciwko złości, złościwości i prowokacyjnych zachowań ucznia,
- Profilaktyka uzależnień dla nauczycieli,
- Postępowanie z uczniami sprawiającymi trudności wychowawcze.

źródło: przedszkola miejskie i niepubliczne, miejskie szkoły podstawowe

4.2. Współpraca z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej.

W sytuacji, gdy rodzina biologiczna dziecka nie jest w stanie zapewnić mu prawidłowej opieki i wychowania, dziecko nie może wychowywać się w swojej rodzinie biologicznej, najlepszym rozwiązaniem jest zapewnienie mu opieki w jednej z form rodzinnej pieczy zastępczej. Umieszczenie w pieczy zastępczej następuje na podstawie orzeczenia sądu. W 2020 r. w pieczy zastępczej przebywało 136 dzieci ze Świdnicy, z czego 27 dzieci umieszczono w 2020 r.

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Sytuację dzieci z terenu Świdnicy, umieszczonych w rodzinie zastępczej oraz w rodzinnym domu dziecka ocenia organizator rodzinnej pieczy zastępczej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy. Dokonuje ono okresowej oceny, która ma na celu m.in. ustalenie aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka, analizę stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną, modyfikowanie planu pomocy dziecku oraz ocenę zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej. W 2020 r. 11 dzieci z 9 rodzin powróciło do rodziny naturalnej.

źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

4.3. Wypracowanie procedur regulujących postępowanie w pracy z rodziną.

W celu wspierania pracowników realizujących pracę z rodziną oraz monitorowania sytuacji rodzin i dzieci zagrożonych kryzysem, pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej opracowują wewnętrzne procedury postępowania w indywidualnych przypadkach do stosowania przez pracowników socjalnych Ośrodka. Praca realizowana jest w oparciu o dotychczas wypracowane procedury dotyczące:

- zasad współpracy i wspierania rodziny przez asystenta rodziny,
- postępowania w sytuacji potrzeby umieszczenia w hostelu/ośrodku wsparcia osoby/rodziny doznającej przemocy, gdy nie ma innej możliwości odizolowania od sprawcy przemocy,
- motywowania do terapii osoby stosujące przemoc domową,
- pracy z rodziną biologiczną w sytuacji umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, w celu umożliwienia jak najszybszego powrotu dziecka do domu rodzinnego.

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

PREZYDENT MIASTA

Beata Moskal-Słaniewska

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Świdnicy

Violetta Kalin